

Sessio: Oppiminen, motivaatio ja kasvatus

Puheenjohtaja: Kirsti Lonka

*Millä tavoin luovuus ja halu oppia uutta ovat keskeisiä yksilön ja yhteiskunnan hyvinvoinnille?
Miten ihminen, joka on nämä joskus kadottanut, voi löytää ne uudestaan?*

KL: Ilman näitä kahta ei ole toimivaa yhteiskuntaa. Ihmisen luovuus ja halu oppia ovat hyvinvoinnin, kehityksen ja myös taloudellisen hyvinvoinnin takana. Ihminen on evoluution aikana kehittynyt jatkuvasti uutta oppivaksi ja kehittäväksi olennoksi. Yksilö ja yhteisö, joka ei opi kokemuksistaan, eikä opi kehittämään uusia toimintatapoja, ei ole elinkelpoinen. Jokainen ihminen voi oppia uutta, missä iässä tahansa. Kadonnut oppimisen halu ja ilo löytyvät usein silloin, kun löytää mielekkään yhteisön, jossa toimia.

Omaksuvatko lapset perimmäisen suhtautumisensa oppimiseen koulussa vai kotona?

KL: Kulttuurisen pääoman perusta luodaan kotona, mutta meillä on sellainen koulutusjärjestelmä, joka antaa jokaiselle mahdollisuuden paikata kodin puutteita. Suhtautumistapa, empatiakyky ja lähestymistapa uuteen tietoon kylvetään jo hyvin varhaisessa lapsuudessa.

Onko "lapsuus" moderni keksintö? Mitä nykyinen lapsuuden käsite kertoo tämän hetken kasvatuksellisesta ihmiskuvasta?

KL: Vasta tämän vuosisadan aikana on oivallettu, että kahden ensimmäisen elinvuoden aikana tapahtuu ehkä enemmän oppimista kuin koko loppuelämän aikana. Moderni kehityspsykologia ja aivotutkimus ovat myös tuoneet asiaan lisävalaistusta. Kasvatukselliseen ihmiskuvaan kuuluu nykyään osallistaminen, kuulluksi tuleminen, mahdollisuus vaikuttaa itseä koskeviin päätöksiin sekä aktiivinen rooli oppimistilanteissa. Mitä enemmän tiedämme lapsuudesta, sitä enemmän osaamme sitä arvostaa.

Mitä merkitsee "pedagoginen hyvinvointi" ja miten sitä voidaan edistää?

KL: Pedagoginen hyvinvointi viittaa siihen, että oppiminen ei ole ainoastaan älyllinen asia. Oppimiskäytännöt, jotka tuottavat paitsi uutta oppimista, mutta myös hyvinvointia, ovat yhteiskunnan kannalta parhaita mahdollisia. Hyvin tietoviisas ihminen, joka on loppuun palanut, eikä saa voimavarojaan käyttöön, ei ole iloksi eikä hyödyksi itselleen eikä muille.